

FAGFORENINGEN GØR FORSKELLEN

- Vejen til ordentlige jobs i tøjindustrien i Honduras

Gladys Rojas (37) har arbejdet i tøjindustrien i eksportproduktions-zonerne (EPZ) siden hun var 14 år gammel.

Hun er enlig mor med en datter på 14 år og bor i et af de farlige boligkvarterer i storbyen San Pedro Sula i Honduras.

Hun har været medlem af fagforeningen i 15 år. På tøjfabrikken Southern Apparel Contractors, SOACON, har hun arbejdet i otte.

Hun sidder i bestyrelsen i fagforeningen, er ansvarlig for arbejdsmiljø, og medlem af arbejdsmiljøudvalget.

Fagforening og fagligt netværk

SITRASOACON er en virksomhedsfagforening med overenskomst, som er medlem af forbundet **FITH** (Arbejdernes Uafhængige Fagforbund i Honduras) og netværket af fagforeninger i eksportzonerne i Honduras, **RSMH**.

Netværket består af alle fagforeninger på virksomheder i EPZ'erne. Sammen med tre faglige hovedorganisationer har de forhandlet en treparts-aftale underskrevet af regeringen, arbejdsgivere og fagbevægelse, bl.a. om 8 procents årlig lønforhøjelse.

Da fagforeningerne vendte udviklingen

I år 2000 var der kun 10.000 fagforeningsmedlemmer i eksportzonerne. Når en fagforening blev stiftet, blev en anden elimineret med fyringer eller fabrikslukninger. I Honduras risikerer fagligt aktive at blive fyret, sortlistet, truet eller dræbt.

Arbejderne var blevet bange for at organisere sig. Da en række organiserede virksomheder lukkede, bad fagforeningerne en særlig gruppe forbrugere om støtte. Det var studerende og ansatte på universiteterne i USA. Presset på tøjfirmaet blev så stort, at de genåbnede og genansatte de fyrede. Da fagforeningerne ikke længere kæmpede med ryggen mod muren, blev de bedre til at samarbejde.

I dag er der fem gange så mange medlemmer. Ca. 35 procent af 145.000 arbejdere i sektoren er organiseret. 60% er kvinder. Fagforeningerne har opnået bedre løn, adgang til boliglån, bedre sundhedsydelse, transportordninger, og børnepasning. Arbejdsmiljørepræsentanten har fået ret til at beslutte om symaskiner, strygejern, stole og borde skal udskiftes.

Fagforeningen har arbejdet for at styrke og uddanne kvindelige ledere, som har fået indflydelse på, hvad der forhandles og samarbejdes om. Det har gjort fagbevægelsen mere relevant for alle medlemmer.

Også godt for virksomhederne

Forholdet mellem de amerikansk-ejede tøjfirmaer og fagforeningerne i Honduras er blevet bedre, og der er løbende dialog mellem dem.

De forbedrede arbejds- og levevilkår, som fagforeningerne har forhandlet sig til, har givet

mere tilfredse medarbejdere. Det har givet virksomhederne større stabilitet og forudsigelighed.

Det har gjort investeringer attraktive, med det resultat at antallet af jobs i eksportzonerne vokser selvom lønnen er forholdsvis høj.

Honduras:

- To ud af tre lever i fattigdom.
- Statskup i 2009. To efterfølgende valg har haft kontroversielle udfald pga. stærk mistanke om manipulation med resultaterne.
- Verdens højeste mordrate i 2011-12, på mere end 86 pr 100.000 indbyggere. Den er næsten halveret siden.

De **basale leveomkostninger** for en honduransk familie er beregnet af forbruger-komiteen CODECO til svarende til 625 US dollars om måneden (DKK 4.112). EPZ arbejdernes mindsteløn er 291 dollars eller blot 45 procent af leveomkostningerne. To voksne, der arbejder på overenskomst, tjener nok til at få dækket de basale leveomkostninger og presset for at børnene også skal arbejde mindskes.

3F's arbejde i Honduras

3F har især støttet fagforeningerne i Honduras i at arbejde i netværk, udvikle politiske forslag og forsvare arbejdstagernes grundlæggende ret til at organisere sig og forhandle kollektivt. Deres kampanjer for sikring af arbejdstagerrettigheder ved udlicitering er blevet støttet.

Fagforeningerne har fået støtte til deres egne strategiske planer og udvikling af holdbare uddannelsessystemer. De er blevet støttet i at udvikle en bedre og mere gennemsigtig økonomisk administration, og arbejde for ligestilling.

3F's internationale arbejde

3F har i over 30 år arbejdet med international solidaritet og udvikling. Det foregår i tæt samarbejde med søsterorganisationer, der organiserer de samme grupper på arbejdsmarkedet, som 3F i Danmark. Det er et ligeværdigt samarbejde med udgangspunkt i partnerens strategiske planer.

3F tilføjer erfaringer fra Danmark og fremmer også erfaringsudveksling over landegrænser. 3F har aktiviteter i Syd- og Sydøstasien, sydlige Afrika, Latinamerika, Mellemøsten samt Central- og Østeuropa.

Programansvarlig: Dorte Jørgensen,

dorte.jorgensen@3f.dk

Kontakt 3F International: jesper.nielsen@3f.dk

3F, Dansk Industri og Ulandssekretariatet har i 2017 dannet Arbejdsmarkedskonsortiet og indgået en strategisk samarbejdsaftale med Udenrigsministeriet om at fremme velfungerende arbejdsmarkeder for at bidrage til FN's Verdensmål 8

